

профільних шкіл (2025 рік); створити систему незалежного оцінювання випускників профільної школи професійного спрямування [2].

Учитель – це людина, на якій тримається реформа. Без неї чи нього будь-які зміни будуть неможливими, тому один з головних принципів НУШ – умотивований учитель. Це означає, – сприяти його професійному та особистому зростанню, а також підвищувати його соціальний статус.

Міністерство освіти і науки пропонуватиме типові навчальні програми, проте будь-який учитель чи авторська група зможуть їх доповнювати або створювати свої. Учитель тепер обмежений лише Державним стандартом. У цьому документі окреслено результати: що мають знати та вміти учні, закінчивши певний етап навчання. Натомість, як дійти до цих результатів, учитель визначатиме сам [3].

Реформування структури загальної середньої освіти передбачає перехід до 12-річної середньої школи із трирічною профільною школою академічного або професійного спрямування. Профільна школа академічного спрямування сприятиме забезпеченню поглибленого вивчення окремих шкільних предметів з урахуванням здібностей та освітніх потреб учнів і продовженню їх навчання у вищих навчальних закладах, а професійного спрямування – здобуттю першої професії та можливості вступу до вищих навчальних закладів [3].

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартом освіти [1].

За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіють іншими вміннями [2].

Висновки. Отже, проведення докорінної реформи загальної середньої освіти сприятиме подоланню негативних тенденцій, забезпеченню соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності держави. Реформування змісту загальної середньої освіти передбачає розроблення принципово нових державних стандартів загальної середньої освіти, які повинні ґрунтуватися на компетентнісному та особистісно-орієнтованому підході до навчання, враховувати вікові особливості психофізичного розвитку учнів, передбачати здобуття ними умінь і навичок, необхідних для успішної самореалізації в професійній діяльності, особистому житті, громадській активності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 року.
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.
3. Постанова КМУ № 87 від 21.02.2018 року «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти».

Загорська Ю.

Науковий керівник – доц. Янковська Л. В.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ВЕЛИКОГАЇВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Землекористування – система господарського та іншого використання землі, що склалась у країні під дією об'єктивних чинників або запроваджена державою [4, с.120].

Земля є основою людського існування, що визначає її важливу роль у процесі соціально–економічного розвитку суспільства. Здійснення масштабних земельних перетворень на величезних територіях зумовило виникнення проблем соціального, економічного і екологічного характеру.

Мета статті полягає в аналізі структури землекористування Великогаївської територіальної громади.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що Українська держава сьогодні переживає еколого–економічну кризу, що виникла через непродуману політику в сфері використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища. Вона полягала в намаганні одержати максимальну вигоду від використання ресурсів при мінімальних затратах на реалізацію заходів зі збереження та відтворення природно–ресурсного потенціалу території.

Споживацьке ставлення до природних ресурсів призвело до того, що в більшості регіонів України антропогенне навантаження на природні системи та їх антропогенна перетвореність досягли критичної

величини, що негативно позначається на стані навколишнього природного середовища і створює несприятливі умови для життя людини. У зв'язку з такою ситуацією першочергового значення набуває реалізація стратегічних цілей та концептуальних принципів, закладених в концепції сталого розвитку, проголошених у 1992р. на конференції з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро.

Від ефективності землекористування залежить стан природокористування регіону в цілому. Одним із завдань стратегії сталого розвитку є оптимізація ресурсовикористання. Земля, що знаходиться в підпорядкуванні Великогаївської територіальної громади є одним із найважливіших та найцінніших ресурсів, тому дана робота присвячена питанням оптимізації землекористування.

Наказом Держстандарту України введено в дію класифікацію земельних угідь згідно із Стандартною статистичною класифікацією землекористувань Європейської Економічної Комісії (ЄЕК), розробленою Статистичною комісією та ЄЕК ООН, а також Класифікацію видів економічної діяльності. Згідно з цією класифікацією у складі земельних ресурсів, що входять до складу адміністративно-територіальних одиниць (областей, районів, сілрад), виділяють наступні категорії земельних угідь:

- сільськогосподарські землі;
- ліси та інші лісовкриті площі;
- забудовані землі;
- відкриті заболочені землі;
- сухі відкриті землі з особливим рослинним покривом;
- відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом;
- води.

Таблиця 1

Структура землекористування Великогаївської територіальної громади

№	Адміністративні утворення (сільська рада)	Загальна площа земель, всього (га)	Сільськогосподарські угіддя			
			Рілля %	Сіножаті %	Пасовища %	Багаторічні насадження %
1.	Баворівська	2156	11,0	0,4	1,7	0,3
2.	Великогаївська	1496	7,0	0,2	0,3	0,9
3.	Грабовецька	1922	11,0	0,6	0,5	0,1
4.	Дичківська	1601	8,0	1,1	1,0	0,1
5.	Козівська	1989	11,0	0,8	0,8	0,2
6.	Скоморохівська	3057	14,0	1,0	2,7	0,3
7.	Товстолузька	1875	10,0	0,9	1,0	0,1
8.	Великогаївська громада	14096	72,0	5,0	8,0	2,0

Продовження таблиці 1

№	Адміністративні утворення (сільська рада)	Ліси та інші лісо вкриті площі %	Забудовані землі %	Відкриті заболочені землі %	Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом, %	Води, %
1.	Баворівська	1,0	0,4	0,04	0,33	0,17
2.	Великогаївська	1,0	1,4	0,03	0,1	0,007
3.	Грабовецька	0,6	0,2	0,007	0,12	0,2
4.	Дичківська	0,7	0,5	0,02	0,11	0,043
5.	Козівська	0,1	0,3	-	0,03	0,1
6.	Скоморохівська	2,6	0,9	0,05	0,16	0,12
7.	Товстолузька	0,7	0,6	-	0,12	0,06
8.	Великогаївська громада	6,7	4,3	0,15	0,97	0,7

Великогаївська територіальна громада утворена шляхом об'єднання семи сільських рад: Великогаївська сільська рада, Баворівська сільська рада, Грабовецька сільська рада, Дичківська сільська рада, Козівська сільська рада, Скоморохівська сільська рада, Товстолузька сільська рада; що в загальному налічує

14 населених пунктів. А тому необхідно провести аналіз структури землекористування у розрізі кожної з сільських рад.

У структурі землекористування Великогаївської територіальної громади 87% становлять сільськогосподарські землі, з них: рілля – 72%, сіножаті - 5%, пасовища – 8%, багаторічні насадження – лише 2% (табл.1).

Структура землекористування Великогаївської територіальної громади

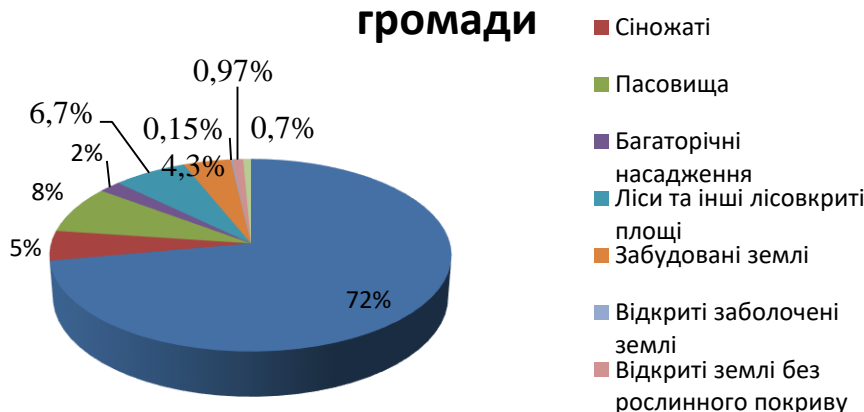

Рис.1. Структура землекористування Великогаївської територіальної громади

Отож, аналізуючи структуру землекористування Великогаївської територіальної громади ми бачимо, що більша частина земель відведена під рілля (72%), що у 2,4 рази більше за оптимальний показник (за Ю.Одумом). Натомість підприродною рослинністю – всього близько 24% території, що у 1,7 рази менше норми і 2,5 рази менше за оптимальний показник. Сільськогосподарські підприємства та фермерські господарства, які функціонують на території громади, спеціалізуються на виробництві лише продукції рослинництва: пшениця, ячмінь, кукурудза, просо, овес, гречка, горох, соняшник, цукровий буряк, гірчиця, ріпак, соя, квасоля. При цьому жодне підприємство не займається такими перспективними для приміських громад галузями як молочне та м'ясне скотарство, свинарство та овочівництво.

Інтенсивне використання земельних ресурсів веде за собою низку екологічних проблем таких як: ерозія, підтоплення, заболочування, забруднення тощо. Саме тому необхідно провести комплексний аналіз структури землекористування Великогаївської територіальної громади, та знайти шляхи її оптимізації.

В умовах ландшафтів Великогаївської територіальної громади актуальними є заходи:

- з оптимізації структури земельного фонду (зменшення ступеня розораності сільгоспугідь);
- впровадження ґрунтозахисної системи землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- обмеження інтенсивного використання екологічно уразливих земель;
- здійснення консервації сільгоспугідь з дуже змитими та дуже дефльованими ґрунтами;
- заліснення схилів стрімкістю понад 5°; залуження еродованих земель на схилах 3-5° з подальшим їх використанням під сіножаті та пасовища. Ці землі приурочені здебільшого до схилів річкових долин. Вони, як правило, малопродуктивні і деградовані, а тому потребують консервації та іншого функціонального призначення.

Комплекс запропонованих заходів щодо оптимізації землекористування дасть змогу покращити умови життєдіяльності населення, підвищити оздоровчі та естетичні функції природного середовища, що сприятиме розвитку рекреаційного природокористування, яке на даний час не на належному рівні представлене у межах громади.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Фондові матеріали Тернопільського обласного державного управління земельних ресурсів.
- 2.Фондові матеріали Тернопільського обласного проектно-технологічного центру охорони родючості ґрунтів і якості продукції.
- 3.Фондові матеріали Тернопільського філіалу інституту землеустрою.
- 4.Царик Л.П. Ландшафтно-екологічна оптимізація регіональних геосистем обласного рівня // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Географія. – 2003. - № 1. - С. 118-123.